

ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ

1) Να βρεθεί η παράγωγος των παρακάτω συναρτήσεων , στο αντίστοιχο σημείο χ_0

α) $f(x) = x^3 + 1$, με $\chi_0 = 3$

β) $f(x) = \frac{1}{x}$, με $x_0 = 2$

γ) $f(x) = \sqrt[3]{x}$, με $x_0 = 0$

δ) $f(x) = \sqrt[3]{x^2}$, με $x_0 = 0$

ε) $f(x) = 5|x|$, με $x_0 = 0$

2) Εξετάστε αν είναι παραγωγίσιμη στο $\chi_0 = 0$, η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} 5x \dots \text{αν } \chi \leq 0 \\ 3x^2 \dots \text{αν } \chi > 0 \end{cases}$

3) Εξετάστε αν είναι παραγωγίσιμη στο $\chi_0 = 0$, η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x\eta\mu\frac{1}{x} \dots \text{αν } \chi \neq 0 \\ 0 \dots \text{αν } \chi = 0 \end{cases}$

4) Να βρεθούν οι τιμές των $\kappa, \lambda \in \mathbb{R}$, αν η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x^2 + \kappa x + \lambda \dots \text{αν } \chi \leq 2 \\ \sqrt{\chi^2 + 5} \dots \text{αν } \chi > 2 \end{cases}$ είναι

παραγωγίσιμη στο $\chi_0 = 2$

5) Να βρεθούν οι τιμές των $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, ώστε η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \alpha\chi - \beta \dots \text{αν } \chi > 2 \\ \chi^2 \dots \text{αν } \chi \leq 2 \end{cases}$ να είναι παραγωγίσιμη στο $\chi_0 = 2$

6) Να βρεθεί η παράγωγος των παρακάτω συναρτήσεων

α) $f(x) = x^3 + x - \frac{2}{x} + 5$

β) $f(x) = \frac{1}{5}x^5 + \frac{1}{3}x^3 + 1$

γ) $f(\chi) = 5\eta\mu\chi\sigma\upsilon\nu\chi - \chi$

δ) $f(x) = x \ln x - x$

ε) $f(x) = x^3 \ln x - \frac{x^3}{3}$

στ) $f(x) = e^x \ln x$

ζ) $f(x) = xe^x \ln x$

η) $f(\chi) = \varepsilon\phi\chi + \sigma\phi\chi$

θ) $f(x) = \frac{\eta\mu\chi}{1 + \sigma\upsilon\nu\chi}$

ι) $f(x) = \frac{\eta\mu\chi}{1 + \varepsilon\phi\chi}$

7) Όμοια των συναρτήσεων

α) $f(x) = \sqrt[3]{x^2}$

β) $f(x) = \frac{e^x}{\eta\mu\chi}$

γ) $f(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{e^x + e^{-x}}$

δ) $f(x) = 5^{\eta\mu x}$

ε) $f(x) = x^x$

στ) $f(x) = (\eta\mu\chi)^x$

ζ) $f(x) = (\eta\mu\chi)^{\eta\mu x}$

η) $f(x) = (\eta\mu\chi)^{\ln x}$

- 8) Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + \beta x$. Να βρεθεί ο $\beta \in \mathbb{R}$, ώστε να ισχύει ότι $f'(0)f'(1) = 3$
- 9) Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^x \eta \mu x$. Να δείξετε ότι ισχύει $f^{(v)}(\chi) = 2^{\frac{v}{2}} e^{\chi} \eta \mu \left(\chi + \frac{v\pi}{4} \right)$, για κάθε $v \in \mathbb{N}$
- 10) Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = e^{ax}$, με $a \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι ισχύει: $f^{(v)}(\chi) = a^v e^{a\chi}$, για κάθε $v \in \mathbb{N}$
- 11) Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \sigma \nu \alpha x$, με $a \in \mathbb{R}$. Να δείξετε ότι για κάθε $v \in \mathbb{N}$, ισχύει ότι: $f^{(v)}(\chi) = a^v \sigma \nu \nu \left(a\chi + \frac{v\pi}{2} \right)$
- 12) Εξετάστε αν η συνάρτηση $f(x) = \sqrt{x} - x$ επαληθεύει τη σχέση: $4xf''(x)[x + f(x)] + 1 = 0$, για κάθε $\chi > 0$
- 13) Εξετάστε αν η συνάρτηση $f(x) = xe^{-x}$ επαληθεύει τη σχέση: $\chi f'(x) + (x-1)f(x) = 0$, για κάθε $\chi \in \mathbb{R}$
- 14) Εξετάστε αν η συνάρτηση $f(x) = e^{-x} \eta \mu x$ επαληθεύει τη σχέση: $f''(x) + 2f'(x) + 2f(x) = 0$, για κάθε $\chi \in \mathbb{R}$.
- 15) Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^3 e^x$. Να υπολογιστούν οι τιμές των $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$, ώστε αυτή να επαληθεύει τη σχέση: $\alpha f(x) + \beta f'(x) + \gamma f''(x) = 12xe^x$
- 16) Αν η συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, ικανοποιεί τη σχέση $f(x^2) = x^5$, να δείξετε ότι $f'(4) = 20$
- 17) Αν η συνάρτηση f , ικανοποιεί τη σχέση $f(x) = (x^2 + 2x + 6)\phi(x)$, όπου για την ϕ , ισχύουν τα εξής: $\phi(0) = 5$ και $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\phi(x) - 5}{x} = 4$, να υπολογισθεί η $f'(0)$
- 18) Δίνεται η συνεχής συνάρτηση g , με $g(\alpha) \neq 0$, όπου το α είναι ένας τυχαίος πραγματικός αριθμός. Δείξετε ότι η συνάρτηση $f(x) = |x - \alpha|g(x)$, δεν είναι παραγωγίσιμη στη θέση $x = \alpha$

19) Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = P(x)|x-2|$, όπου το $P(x)$ είναι πολυώνυμο νι-οστού βαθμού. Αν υπάρχει η πρώτη παράγωγος της f , για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι το πολυώνυμο $P(x)$ έχει ρίζα τον $\rho=2$

20) Αν για την συνάρτηση f , ισχύει ότι: $x - x^2 \leq f(x) \leq x + x^2$ για κάθε $x \in (-1,1)$, να δείξετε ότι υπάρχει η $f'(0)$ και είναι $f'(0) = 1$

21) Αν για τις συναρτήσεις f, g, h ισχύει ότι $f(x) \leq g(x) \leq h(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και οι f, h είναι παραγωγίσιμες στο $\alpha \in \mathbb{R}$, με $f'(\alpha) = h'(\alpha)$ και $f(\alpha) = g(\alpha) = h(\alpha)$ να αποδείξετε ότι και η g είναι παραγωγίσιμη στο $\chi=\alpha$

22) Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $x = \alpha$, να δείξετε ότι :

$$\lim_{x \rightarrow \alpha} \frac{xf(\alpha) - \alpha f(x)}{x - \alpha} = f(\alpha) - \alpha f'(\alpha)$$

23) Δίνεται η παραγωγίσιμη συνάρτηση f . Να δείξετε ότι :

α) Αν η f είναι άρτια, τότε η f' είναι περιττή

β) Αν η f είναι περιττή, τότε η f' είναι άρτια

γ) Αν η f είναι περιοδική με περίοδο T , τότε και η f' είναι περιοδική με την ίδια περίοδο T

24) Δίνονται οι συναρτήσεις f και g , που είναι ορισμένες και παραγωγίσιμες στο διάστημα $[0,2]$ και πληρούν τη σχέση $[2f(x)]^2 - [g(x)]^3 + 9 = 0$ για κάθε $x \in [0,2]$. Αν επιπλέον ισχύει ότι $f(1) = 3$ και $f'(1) = -2$, να βρεθούν τα: $g(1)$ και $g'(1)$

25) Δίνονται οι συναρτήσεις f και g , ορισμένες σε ένα διάστημα A , παραγωγίσιμες σε αυτό, με $g(x) \neq 0$ για κάθε $x \in A$. Θεωρούμε τη συνάρτηση $\Phi(\chi) = \frac{f(\chi)}{g(\chi)}$. Να

δείξετε ότι αν $\Phi'(\rho) = 0$, τότε $\Phi(\rho) = \frac{f'(\rho)}{g'(\rho)}$, όπου $g'(\rho) \neq 0$

26) Δίνεται η συνάρτηση f , που είναι άρτια και παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} . Αν η

συνάρτηση $g(x) = \left(\frac{x^2}{4} + 2\right)f(x) + 3x$, να δείξετε ότι $g'(0) = 3$

27) Δίνεται η συνάρτηση f , για την οποία ισχύει ότι $f(x+\psi) = f(x)f(\psi)$ για κάθε $\chi, \psi \in \mathbb{R}$. Αν $f(0) = 1$ και η f είναι παραγωγίσιμη στο $\chi=0$, να δείξετε ότι υπάρχει η παράγωγος της f για κάθε $x \in \mathbb{R}$, και ισχύει ότι $f'(x) = f(x)f'(0)$

28) Δίνεται η συνεχής συνάρτηση f , για την οποία ισχύει ότι

$$f(x+\psi) = \frac{f(x)+f(\psi)}{1-f(x)f(\psi)} \text{ για κάθε } \chi, \psi \in R \text{ με } f(x)f(\psi) \neq 1. \text{ Αν } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 1 \text{ να}$$

δείξετε ότι $f'(x) = 1 + f^2(x)$

29) Δίνεται η συνάρτηση f , για την οποία ισχύουν τα εξής :

α) $f'(0) = 2$ και β) $f(x+\psi) = e^x f(\psi) + e^\psi f(x)$ για κάθε $x, \psi \in R$

Να δείξετε ότι :

α) $f(0) = 0$ β) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = 2$ και γ) $f'(x) = f(x) + 2e^x$ για κάθε $x \in R$

30) Δίνεται η συνάρτηση f , για την οποία ισχύουν τα εξής:

α) $f(1) = 1$ β) $f(3) = 25$ και γ) $f(x+\psi) = f(x) + \alpha x\psi + 4\psi^2$ για κάθε $\chi, \psi \in R$

i) Να βρεθεί το $\alpha \in R$

ii) Να δείξετε ότι υπάρχει η παράγωγος της f , και είναι $f'(x) = 4x$

31) Να βρεθεί πολυώνυμο $P(\chi)$ τρίτου βαθμού ώστε να ισχύει

$$P(0) = P'(0) = P''(0) = 5 \text{ και } P''(1) = 17$$

32) Για ένα πολυώνυμο $P(\chi)$, ισχύει ότι $[P'(\chi)]^2 = P(\chi)$ για κάθε $\chi \in R$

α) Να βρείτε τον βαθμό του

β) Να βρείτε το πολυώνυμο

33) α) Αν $f(\chi)$ είναι πολυώνυμο βαθμού $\nu \geq 2$, να αποδείξετε ότι:

$$f(\chi) = (\chi - \rho)^2 \Pi(\chi) \Leftrightarrow f(\rho) = f'(\rho) = 0$$

β) Να αποδείξετε ότι το $(\chi - 1)^2$ είναι παράγοντας του πολυωνύμου

$$f(\chi) = \nu \chi^{\nu+1} - \chi^{\nu-1} - (\nu^2 + 1)\chi + \nu^2 - \nu + 2 \text{ με } \nu \geq 2$$

γ) Να βρείτε τις τιμές των α, β για τις οποίες το $(\chi - 1)^2$ είναι παράγοντας του πολυωνύμου : $f(\chi) = \alpha \chi^{2\nu} + \beta \chi^{\nu-1} + 4$ με $\nu \geq 2$

34) Δίνεται η συνάρτηση f , για την οποία ισχύει ότι $|f(x)| \leq x^2$ για κάθε $x \in R$. Να

δείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη για κάθε $\chi \in R$, και ότι $f'(x) = 0$

35) Αν f, g, h παραγωγίσιμες συναρτήσεις, να δειχθεί ότι ισχύει η σχέση

$$\left(\frac{f \cdot g \cdot h}{f \cdot g \cdot h} \right)' = \frac{f'}{f} + \frac{g'}{g} + \frac{h'}{h} \text{ με } f(x) \cdot g(x) \cdot h(x) \neq 0 \quad x \in R$$

36) Δίνονται οι παραγωγίσιμες συναρτήσεις f και g για τις οποίες ισχύει

$$f'(x) \cdot g'(x) = 0 \text{ και } f(x) \cdot g(x) \neq 0 \quad x \in R. \text{ Δείξτε ότι αν } \phi(\chi) = f(x) \cdot g(x)$$

$$\alpha) \frac{\phi''}{\phi} = \frac{f''}{f} + \frac{g''}{g} \quad \text{και} \quad \beta) \frac{\phi'''}{\phi} = \frac{f'''}{f} + \frac{g'''}{g}$$

37) Είναι γνωστό, ότι αν το πολυώνυμο $\pi(x)$ έχει τον πραγματικό αριθμό ρ ρίζα πολλαπλότητας κ , τότε μπορεί να γραφεί με την μορφή $\pi(x) = (x - \rho)^\kappa \phi(x)$ με $\phi(\rho) \neq 0$ και αντίστροφα. Να δείξετε ότι αν το $\pi(x)$ έχει το ρ ρίζα με πολλαπλότητα κ , τότε η παράγωγος αυτού, έχει το ρ ρίζα με πολλαπλότητα $\kappa - 1$

38) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f , στο αντίστοιχο σημείο A με $x = x_0$

$$\alpha) f(x) = 2x^3 \quad \text{στο} \quad x_0 = -1 \quad \beta) f(x) = \frac{2}{x} \quad \text{στο} \quad x_0 = 2$$

$$\gamma) f(x) = \eta\mu^2 x \quad \text{στο} \quad x_0 = 0 \quad \delta) f(x) = \sqrt{x+1} \quad \text{στο} \quad x_0 = 3$$

$$\epsilon) f(x) = \ln(x+1) \quad \text{στο} \quad x_0 = 0 \quad \sigma\tau) f(x) = e^{x-1} \quad \text{στο} \quad x_0 = 1$$

39) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f , στο σημείο που τέμνει αυτή, τον άξονα των ψ

$$\alpha) f(x) = \begin{cases} \text{συν}x & \text{αν } x \leq 0 \\ x^3 + 1 & \text{αν } x > 0 \end{cases} \quad \beta) f(x) = \begin{cases} \eta\mu x + 3 & \text{αν } x < 0 \\ 2x^2 + 1 & \text{αν } x \geq 0 \end{cases}$$

40) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = \frac{3}{4}x^2 - \frac{1}{2}x - 3$ που :

$$\alpha) \text{ είναι παράλληλη στην ευθεία } \psi = \frac{5}{2}x \quad \beta) \text{ είναι κάθετη στην ευθεία } \psi = 2x - 6$$

$\gamma)$ σχηματίζει γωνία 45° με τον άξονα των x $\delta)$ διέρχεται από το σημείο $\Sigma(1, -4)$

41) Να βρείτε τα σημεία της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f , στα οποία οι εφαπτομένες είναι παράλληλες στον άξονα $x'x$, όταν :

$$\alpha) f(x) = x^2 - \frac{16}{x} \quad \beta) f(x) = \frac{\ln x}{x^2} \quad \gamma) f(x) = \frac{x^2 + 1}{x}$$

42) Αν $f(x) = \alpha x^2 + \beta x$, να βρείτε τις τιμές των α, β για τις οποίες η γραφική παράσταση της f έχει στο σημείο $A(1, 5)$ εφαπτομένη με κλίση 8

43) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης, της παραβολής $\psi = x^2$, που είναι κάθετη στην εφαπτομένη της παραβολής στο σημείο $A(-2, 4)$

44) Να αποδείξετε ότι οι εφαπτομένες της γραφικής παράστασης της συνάρτησης

$$f(x) = \begin{cases} x^4 & \text{αν } x < 0 \\ \sqrt{x} & \text{αν } x \geq 0 \end{cases} \quad \text{στα κοινά σημεία με την ευθεία } x - 5\psi + 6 = 0 \text{ είναι κάθετες}$$

45) Αν $f(x) = \begin{cases} x^2 - \frac{9}{4} & \text{αν } x \leq \frac{\sqrt{3}}{2} \\ -\frac{3\sqrt{3}}{4x} & \text{αν } x > \frac{\sqrt{3}}{2} \end{cases}$ να αποδείξετε ότι ορίζεται εφαπτομένη

της γραφικής παράστασης της f στο σημείο με $x = \frac{\sqrt{3}}{2}$ και σχηματίζει με τον άξονα $x'x$ γωνία $\frac{\pi}{3}$

46) Να αποδείξετε ότι η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = \sin x$ στο σημείο με $x = \frac{\pi}{2}$, σχηματίζει με τους άξονες τρίγωνο με εμβαδό $\frac{\pi^2}{8}$

47) Αν $f(x) = \begin{cases} ax^2 + \beta & \text{αν } x < 1 \\ \frac{\gamma}{x} & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$ να βρείτε τις τιμές των a, β, γ για

τις οποίες η γραφική παράσταση της f , στο σημείο με $x = 1$, έχει εφαπτομένη παράλληλη στην ευθεία $4x - y - 2 = 0$

48) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = x^3 - x$ που διέρχεται από το σημείο P (-2,2)

49) Να αποδείξετε ότι η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = x^2 - 4x + 5$ στο σημείο με $x = 3$ εφάπτεται και στη γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = x^2 + 2x - 4$

50) Να βρείτε πολυώνυμο 3ου βαθμού του οποίου η γραφική παράσταση, να διέρχεται από τα σημεία O(0,0) και A(1,1) και οι εφαπτομένες στα σημεία αυτά να είναι παράλληλες στον άξονα $x'x$

51) Να βρείτε τις τιμές των a, β για τις οποίες οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = \frac{3x^2 + x + 1}{x}$ και $g(x) = 2x^2 + ax + \beta$ διέρχονται από το ίδιο σημείο στο οποίο έχουν κοινή εφαπτομένη με συντελεστή διεύθυνσης 2

52) Να βρείτε για ποιά τιμή του a , η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = \frac{x^2 + x - 1}{x}$ στο σημείο με $x = 1$, εφάπτεται και στη γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = 2x^2 + 6x - a$